

Yttrande över betänkandet/rapporten En andra och en annan chans – komvux i tiden, SOU 2018:71

Svenska ESF-rådet har fått möjlighet att yttra sig över rubricerade betänkande. Vårt svar begränsas till vårt uppdrag att, under perioden 2014-2020, förvalta Socialfonden och Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt.

Svenska ESF-rådet välkomnar stora delar av utredningens förslag. Det stämmer väl överens med Socialfondens syfte att stimulera kompetensutveckling som stärker individers ställning på arbetsmarknaden samt att förstärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv. Näringslivet står inför en stor strukturomvandling med stort behov av att vidareutbilda redan anställda. Vi vill lyfta fram några delar av förslaget som vi ser som särskilt viktiga.

- Svenska ESF-rådet ser mycket positivt på att ge vuxenutbildningen en vidgad roll i samhället genom att fungera som ett näringspolitiskt verktyg för att bredda kompetensförsörjningen i den pågående strukturomvandlingen.
- Svenska ESF-rådet ser mycket positivt på att vuxenutbildningen ska utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet och en grund för fortsatt utbildning och bidra till ett livslångt lärande.
- Svenska ESF-rådet ser mycket positivt på att Särvox blir en del av komvux och dagens särvuxelever inkluderas i komvux. Svenska ESF-rådet anser att det är av stor vikt att intellektuellt funktionsnedsatta inkluderas i utbildning, arbetsliv och samhället i övrigt.
- Svenska ESF-rådet ser mycket positivt på att statsbidrag för särskilt utbildningsstöd ändras till att sträva efter ett inkluderande förhållningssätt när det gäller vidare studier. Svenska ESF-rådet stödjer därmed förslaget att statsbidrag till kostnader för särskilt utbildningsstöd för studerande med intellektuell funktionsnedsättning även får lämnas till universitet och högskolor samt anordnare av yrkeshögskoleutbildningar.

Övergripande

Utredningens utgångspunkt är att de åtgärder som föreslås ska leda till en mer sammanhållen vuxenutbildning som fungerar väl med såväl arbetsmarknaden som med andra delar av utbildningssystemet. ESF-rådet välkomnar detta då det stämmer väl överens med huvudmålet för socialfondsprogrammet, vilket är att fler ska få arbete och att färre människor ska stå utanför arbetsmarknaden. Särskilt positivt är förslaget att Komvux blir mer av ett omställningsverktyg. Vi ser ett stort behov hos de som hamnat utanför arbetsmarknaden att få fler möjligheter att komma tillbaka samt att öka äldres möjligheter att vara kvar på arbetsmarknaden.

Urvalsregler

Utredningens förslag att ändra dagens prioriteringsregel till att den med störst behov av utbildning ska prioriteras välkomnas av Svenska ESF-rådet. Utredningens förslag att grundvalen för urval är den sökandes behov av utbildningen för att etablera sig på arbetsmarknaden, pågående yrkesverksamhet och planerat yrkesval stämmer väl överens med Socialfondens syfte och mål mot en inkluderande arbetsmarknad. Vi kan dock se en stor utmaning i

utarbetandet av kriterier för hur bedömningen vid antagning ska ske så att det blir enhetligt och rättsäkert.

Särvux och vidare studier för personer med intellektuell funktionsnedsättning

Det är ett faktum att personer med funktionsnedsättning är överrepresenterat i jobb- och utvecklingsgarantin och så även personer med utomeuropeiska bakgrund med funktionsnedsättning. Socialfondens målgrupp är personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, där personer med funktionsnedsättning är väl representerade. Vi stödjer därför förslaget till en sammanhållen kommunal vuxenutbildning genom att Särvux blir en del av komvux och byter namn till särskild utbildning. På det sättet inkluderas dagens särvuxelever tydligare i komvux.

Det är dock viktigt att se över förutsättningarna för antagning och att resurser och kompetens finns för att stötta dessa individer på rätt sätt. För att denna förändring ska få genomslag ser vi utredningens bedömning att kommunerna behöver ges möjlighet att förstärka stödet av bland annat specialpedagogisk kompetens i vuxenutbildningen som nödvändigt.

Vi stödjer även förslaget att Skolverket tillsammans med Specialpedagogiska skolmyndigheten får i uppdrag att utforma ett stödmaterial för hur vuxenutbildningen kan upptäcka och stödja nyanlända och andra vuxna invandrare, med intellektuell funktionsnedsättning, i behov av särskild utbildning. Nyanlända med funktionsnedsättning är en del av Socialfondens målgrupper och ska ges rätt förutsättningar för att deras chanser att etablera sig på arbetsmarknaden ska öka, vilket vi bedömer att utredningens förslag kan bidra till.

Svenska ESF-rådet stödjer utredningens bedömning är att utformningen av fortsatta studier för individer med intellektuell funktionsnedsättning ska sträva efter ett inkluderande förhållningssätt i både universitets- och högskolestudier och yrkeshögskolestudier. För att synliggöra möjligheterna föreslår utredningen att ett informationsmaterial ska tas fram och en informationskampanj ska genomföras om möjligheterna till yrkeshögskolestudier för individer med intellektuell funktionsnedsättning. Svenska ESF-rådet stödjer förslaget då det är angeläget att dessa möjligheter lyfts fram och tydliggörs på ett för målgruppen tillgängligt sätt.

Yrkesvux

Utredningen konstaterar att det inom regionalt yrkesvux behövs en tydligare koppling till branscherna och ett mer differentierat utbildningsutbud som motsvarar behoven på flera delar av arbetsmarknaden. Svenska ESF-rådet ser mycket positivt på en förstärkt matchning mellan yrkesvux och arbetsmarknadens behov av arbetskraft. Vi välkomnar därför förslaget att kommunerna som söker regionalt yrkesvux tillsammans ska ha ett samverkansavtal.

Yttrandet har beslutats av generaldirektören efter föredragning av Johanna Ridal, nationell samordnare i närvaro av Annika Rosing, chef för nationella enheten och samordnare Marianne Öberg-Håkansson.

Lars Lööv

Johanna Ridal